

Куч-адолатда

Ал ила олам юзин обод қил

2021 йил
19 март,
жума
№ 11 (836)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

http://www.sud.uz

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ АҲОЛИГА МУНОСИБ ШАРОИТ ЯРАТИШ НУҚТАИ НАЗАРИДАН ЎЗГАРАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 18 март кuni Тошкент вилоятида амалга оширилаётган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари, йирик корхоналар фаолияти билан танишди, аҳоли билан мулоқот қилди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб Чиноз тумани сув ҳўжалигида амалга оширилаётган ишларни кўздан кечирди. Маълумки, глобал иқлим ўзгариши туфайли сув ресурслари тақчиллиги йилдан-йилга кучайиб бормоқда. Сўнгги 50 йил давомида Марказий Осиёдаги музликлар майдони тахминан 30 фоизга қисқарган. Кишлоқ ҳўжалиги экинлари асосан эгталаб сугорилмоқда. Кўп ерлар лазерли ускуна билан текисланган. Коллектор-дренаж тармоқлари эскирган. Буларнинг оқибатида сув жуда кўп исроф бўлмоқда.

Лекин айни пайтда аҳоли сони ўсиб, кишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларига талаб ортмоқда. Шу боис давлатимиз раҳбари суви тежаш, унинг аниқ ҳисобини юритиш ва самарали фойдаланиш зарурлигини доим таъкидлаб келади. 2020 йил 10 июлдаги Президент фармони билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси сув ҳўжалигини ривожлантиришнинг 2020-2030 йилларга мўлжалланган концепциясида шу борадаги барча масалалар ўз ифодасини топган. Ушбу концепцияга мувофиқ, жорий йил 24 февралда сув ресурсларини бошқариш ва ирригация секторини ривожлантиришнинг уч йиллик стратегияси қабул қилинди. Унда сув тежовчи технологияларни жорий қилишни кенгайтириш ва давлат томонидан рағбатлантириш бориш, бу соҳага хорижий инвестицияларни жалб этиш бўйича аниқ вазифалар белгиланган.

Чиноз тумани Янгиобод қишлоғидаги экин майдони айнан шундай ишлар натижаси. Бу жойда 1 миллион 350 минг доллар инвестиция эвазига 850 гектар ер қайта ўзлаштирилган. Жами 202 минг куб метр сифимга эга 3 та сув ҳавзаси барпо этилиб, экинларни томчилатиб сугориш йўлга қўйилган.

Янги қўриқ ерининг 702 гектарига қўшқатор усудда, плёнка остида "Анджон-72" навли пахта экилади. Бунинг учун замонавий сеялқалар олиб келинган. Улар чигит экиш билан бир вақтда томчилатиб сугориш шлангларини ўрнатиб, плёнка билан ёпиб кетади. 148 гектарда экспортбоп полиз маҳсулотлари етиштирилади. Жумладан, унинг бир қисми ишсиз ёшларга бўлиб берилди.

— Экиндан олдин сотишни ўйлаш керак. Ерни тадбиркорга бериш зарур. Чунки у бозорни билади, рақобатни билади, — деди Шавкат Мирзиёев.

Қайта фойдаланишга киритилган бу ерларда 220 киши доимий, 1 минг 200 дан зиёд аҳоли мавсумий иш билан таъминланади.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Чиноз туманидаги Эшонобод маҳалласини бориб кўрди.

Бу ерда 3 мингдан зиёд аҳоли яшайди. Уларга муносиб турмуш шароитлари яратиш мақсадида "Обод кишлоқ" дастури доирасида уйлар, мактаблар, йўллар ва коммунал тармоқлар таъмирланиб, замонавий маданият саройи барпо этилди.

Файзобод кўчасида қад ростлаган маҳалла марказида "Обод ва хавфсиз маҳалла", "Маҳалла раиси — ислохотчи" тамойиллари асосида фуқаролар билан ишлаш, ижтимоий муаммоларни ҳал қилиш бўйича янги тизимни самарали жорий этиш учун барча имконият яратилган. Бинода маҳалла фуқаролар йиғини раиси, унинг ўринбосари ва турли йўналишлар бўйича маслаҳатчилари, профилактика инспектори ўзаро уйғун ва самарали фаолият кўрсатади.

Аҳоли, айниқса, ёшларнинг китобхонлик маданиятини юксалтириш, дам олиш шароитларини яхшилаш учун "Китобхонлар боғи"нинг барпо қилинган маҳалла ҳаётида катта воқеа бўлди. Бу хиёбон — мамлакатимиз ва жаҳондаги энг нодир меъморий обидаларнинг ичхон макетларини ўзида муҳассас этган.

Давлатимиз раҳбари шу ерда маҳалланинг турли миллатга мансуб вакиллари билан суҳбатлашди.

— Бугун келишимдан мақсад — Тошкент вилоятида ҳам замонага муносиб шароит яратиш. Вилоятда салкам 3 миллион аҳоли бор. 150 минг нафари ишсиз. Шунинг учун ҳар бир маҳалладаги "ўсиш нуқталари"ни топиб, шунга жавабгарларни белгилаб, керакли маблағларни бериб, одамларни иш билан таъминлашимиз керак. Ичимлик суви, электр энергияси, йўл, таълим ва бошқа шароитларни яхшилаш зарур. Бу мақсадлар, йирик ва ўрта лойиҳалар учун вилоятга 119 триллион сўм йўналтирилади. Хали ҳеч бир вилоятда бундай марра олинмаган, — деди Президент.

Мулоқотда Чиноз туманидаги ўзгаришлар, имкониятлар ҳақида ҳам гапирди.

— Ўзи Чиноз туманида ишсиз бўлиши керак эмас. Ери кенг, одамлари меҳнатқаш. Ҳар бир уйда, ҳар бир кўчада маданият бўлиши керак. Халқимиз айтганидек, олма пиш, оғзимга туш, деган билан натижа бўлмайди. Биргаликда ҳаракат қилишимиз зарур. Ўзгаришларни истасак, ҳаммамиз онгли равишда ўзгаришимиз керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Маҳаллада давлат хизматлари маркази соҳобчаси, банк филиали, тиббиёт пункти, тикувчилик корхонаси ҳам ташкил этилган.

Давлатимиз раҳбари "Кўжакент текстил груп" корхонасидаги иш жараёнини кўздан кечирди.

Бу ерда икки сменада 500 нафар хотин-қиз ишламоқда. Охириги бир ярим ойда 100 минг долларлик тайёр кийимлар экспорт қилинган. Корхонанинг ўзида тиқши-бичишни ўргатувчи 200 ўринли ўкув маркази ҳам очилган.

Мутасаддиларга тадбиркорларга

қўмаклашиб, бино ва маблағлар ажратиб, бундай кичик корхоналарни кўпайтириш ва 3 минг нафар хотин-қизни иш билан таъминлаш бўйича кўрсатма берилди.

"Маҳаллабай" тизими асосида амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳам маълумот берилди. Энг аввало, одамларни ташвишлантираётган муайян масалалар аниқланди. Булар сув, йўллар, чироқ, бандлик масалаларидир. Мавҳум, узоқ муддатга мўлжалланган эмас, 3-6 ойлик дастурлар ишлаб чиқилди.

Агар дастурлар тўлиқ амалга оширилса бир йилдан сўнг мавжуд муаммоларнинг каттагина қисми ҳал этилади, камбағалликни қисқартиришга эришилади.

Президентимиз шу ерда оммавий ахборот воситалари вакиллари билан мулоқот қилди.

Давлатимиз раҳбари Тошкент вилоятининг Куйи Чирчиқ туманидаги "ТСТ Cluster" кластери томонидан бунёд этилган шолени қайта ишлаш заводи фаолияти билан танишди.

"ТСТ Rice" номи ушбу масъулият чекланган жамиятда шолени етиштириш ва уни чуқур қайта ишлаш бўйича тўлиқ саннат занжири яратилган. Утган йили 2,6 миң гектардан ортиқ ерда "Лазурний", "Искандар", "Мустақиллик", "Нукус" наваридан мўл ҳосил етиштирилган.

Айтиш жоизки, илгари шолиторлар фаолияти тарқоқ бўлгани учун тузук даромад ололмади. Айниқса, шолени қайта ишлашда кўплаб муаммоларга дуч келинади.

2021 йил 2 февралдаги "Шолени етиштиришни янада ривожлантириш чоратadbирлари тўрисида"ги Президент қароридан сўнг соҳада ўзгаришлар бошланди.

"ТСТ Rice" мажмуаси майдони ҳам илгари ташландиқ жой эди. 27 миллиард сўмликдан зиёд лойиҳа туфайли ушбу 6 гектар ҳудудда замонавий мажмуа барпо этилди. У хирмон майдони, умумий сифими 15 миң тонналик 2 та ёпик омбор, шолени тозалаш ва қуриштириш цехи ҳамда қайта ишлаш заводи ни ўз ичига олган.

Шолени тозалаш ва қуриштириш цехи тўртта линия билан жиҳозланган. Уларнинг ҳар бири орқали бир сменада 120 тонна шолени қуриштириш имкони бор. Бу ерда бошқа дуққакли маҳсулотларни тозалаш ва қуриштириш ҳам мумкин.

Шолени қайта ишлаш заводи Туркиянинг "Yashar Makina" компанияси ускуналари билан жиҳозланган. Улар ёрдамида энг юқори навадаги гуруч маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Чунки "аклли" ускуналар гуручни нафақат катта-кичкилиги, балки ранги бўйича ҳам саралайди.

Ҳозирги пайтда завод бир йилда 40 миң тонна маҳсулотни қайта ишлаш қувватига эга. Истиқболда режалаштирилган иккинчи босқич ҳам ишга туширилган, корхона қуввати икки баробарга ортади.

Бу ерда замонавий лаборатория ҳам

бор. Қабул қилинаётган шоленинг намлиги, қуриштириш ва қайта ишлаш жараёнлари, шунингдек, гуруч маҳсулотларининг сифат кўрсаткичлари доимий назорат қилиб борилади.

"Даладан дастурхонгача" тамойили асосида иш юритаётган шолечилик кластерида жорий йилда ҳосилдорликни 60 центнердан ошириш, хорижга 100 миң АҚШ доллари миқдорига гуруч экспорт қилиш режалаштирилган. "ТСТ Rice" корхонасида 365 нафар, умуман, кластерда 8 миң 750 нафар аҳоли ишламоқда.

— Мана, инсон ҳуқуқлари деймиз. Энг катта ҳуқуқлардан бири — иш билан таъминланиш. Бизнинг ҳамма ҳаракатларимиз шунга қаратилган. Одамларни ишга қилсак, аҳоли жон бошига даромадни кўпайтирсак, сотиб олиш қобилияти ошса, бошқа ҳамма ҳуқуқлар ўзи жой жойига тушади. Шунинг учун Тошкент вилоятини ишсизлик минимал даражада бўлган ҳудудга айлантирмоқчимиз. Вилоятда бунинг учун ҳамма шароит бор, — деди Шавкат Мирзиёев.

Асосий эътибор экспортни кўпайтириш, янги бозорларни ўзлаштиришга қаратилмоқда. Хусусан, келгуси йили гуруч экспортини 500 миң АҚШ долларига етказиш мўлжалланган. Бундан ташқари, "ТСТ Cluster" кластерининг 2021-2023 йилларга мўлжалланган тўрт босқичли лойиҳаси доирасида 114 миллион долларлик тайёр тўқимачилик ва тикувчилик маҳсулотлари экспорт қилиниши кўзда тутилган.

Шу ерда вилоятда қишлоқ ҳўжалиги ва тўқимачиликни ривожлантириш бўйича лойиҳалар тақдироти ўтказилди.

Қайд этилишича, 2021-2022 йилларда қишлоқ ҳўжалиги йўналишида мевасабзаёт, доривор ўсимликларни қайта ишлаш, музлаткич, агрологистика маркази, чорвачилик мажмуаси, иссиқхоналар барпо этиш, узумзор ва боғ яратиш каби лойиҳалар амалга оширилади.

Ушбу мақсадлар учун 218,4 миллион доллар, шу жумладан, қарийб 95 миллион доллар хорижий инвестиция йўналтирилиб, 7 миң 800 дан ортиқ янги иш ўринлари яратилиши кўзда тутилган. Жумладан, жорий йил якунига қадар 40 миң гектар узумзор, 60 миң гектар боғ ташкил этилади.

Охангарон ва Паркент туманларида "Textile technologies group" масъулият чекланган жамияти томонидан агросаноат кластери ташкил этилади. Қиймати 60,3 миллион доллардан иборат мазкур лойиҳанинг биринчи босқичи 2021-2022 йилларда амалга оширилиб, 40 миң гектар яйлов ва лалми ер майдони ўзлаштирилади.

Лойиҳанинг 2022-2023 йилларга мўлжалланган иккинчи босқичида эса 5 миң бош насли қорамол, 50 миң қўй ва эчки боқши йўлга қўйилиб, чорвачилик комплекси, сутни қайта ишлаш корхонаси, ёғ экстракцияси заводи, дон ва омихта емни қайта ишлаш корхонаси барпо этилади.

(Давоми 2-бетда) ►

Давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёевнинг БМТ Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашининг 46-сессиясида сўзлаган тарихий нутқи мамлакатимиз ва жаҳон жамоатчилиги томонидан кенг муҳокама қилинмоқда. Юртимизнинг ўқув муассасалари ҳамда илмий-маърифий доираларида анжуманлар бўлиб ўтмоқда.

Муносабат

Ўзбекистоннинг БМТ Инсон ҳуқуқлари кенгашидаги ташаббуслари:

«Ҳеч кимни эътибордан четда қолдирмаслик» тамойили — амалда

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази томонидан яқинда Президентимизнинг БМТ Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгашидаги нутқида юридик фан ва амалиёт учун бел-

гиланган вазифаларга бағишланган давра суҳбати ўтказилди. Тадбир Фанлар академиясининг Давлат ва ҳуқуқ институти билан ҳамкорликда ташкил этилди.

(Давоми 3-бетда) ►

Дунёда ҳеч бир инсон табиий ва техноген хусусиятдаги фавқулодда вазиятлардан ҳимояланган эмас. Шу маънода фуқаро ўзига боғлиқ бўлмаган тарзда фавқулодда вазиятдан жабр кўрса, давлат уни ҳимоя қилиши зарур.

Моҳият

Офатлардан жабр кўрганлар

давлат божси ва консуллик йиғимидан озод қилинмоқда

Оддий мисол: фавқулодда ҳолат туфайли фуқаро соғлиги, мулкидан ташқари зарур ҳужжатларини ҳам йўқотса, унинг ҳужжатлари тикланиши давлат ҳисоби-

дан амалга оширилиши мантқиқан асосли. Чунки ҳужжат ва ҳуқуқ тушунчалари мазмун жиҳатидан бир-бирига жуда уйғун.

(Давоми 2-бетда) ►

Ҳаётда одам асоссиз, ноҳақ жазога тортилса, умрининг бир неча йилини тутқунликда ўтказса, унинг чеккан алам ва изтиробини тасаввур қилиш жуда қийин. "Танаси бошқа дарр бимас" деб бекорга айтишмайди. Бунинг адолатсизлик ва ноҳақликка учраган, туҳматнинг аччиқ таъмини татиб кўрган кишигина тушунади.

Оқлов

Эзгулик ифодаси

ёки исботини топмаган айбловлар

Зомин тумани давлат солиқ инспекцияси "Жисмоний шахсларни солиққа тортиш бўлими" декларация шўъбаси бошлиги лавозимида ишлаган Абдужалил Юсупов таъйиқ остида берилган кўрсатмалар, шўъбагумон ва туҳматдан иборат асоссиз далиллар билан қамоққа олинган. Биринчи босқич судининг 2010 йил 8 октябрдаги ҳукмига кўра, у

Жиноят кодексининг 210-моддаси 3-қисми "б" банди ва 25, 210-моддаси 3-қисми "б" бандида назарда тутилган жиноятларни содир этганликда айбланиб, уч йил солиқ идоралари ҳамда мансабдорлик ва моддий жавобгарлик вазифаларида ишлаш ҳуқуқидан ва ўн йил ортиқ вақтга озодликдан маҳрум этилган.

(Давоми 2-бетда) ►

Абдулла ОРИПОВ,
Ўзбекистон халқ шoirи,
Ўзбекистон Қазрамони

Наврўз

Аввал юрагингга мўралайди у,
Сўнгра қуртакларга ўргатади суъ.
Заминнинг кўзидан қочади уйку,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврўз.

Қишининг аҳволига боқиб ҳўйнаҳой,
Юн-юм ёш тўқмоқда эригган муз.
Жилва қилаетир тенгиз бир чирой,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврўз.

Она бағри каби ялғиз олам,
Ҳарир ҳовур ичра яйрар дала-туз.
Қолди нучмоқларда хазон янглиғ ғам,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврўз.

Яна кўнгилардан рутубат кетди,
Яна шўъалардан қамашмоқда кўз.
Яна дилдорликнинг фурсати етди,
Демак, Баҳор келди,
Келмоқда Наврўз.

Қадрият

Янгилашиш ва покланиш айёми

Инсон — табиат фарзанди. Қадимда инсон ўзини табиатнинг ажралмас бир қисми ҳисоблаган ва ундан айро ҳолада яшамган. Шу боис табиат ва инсон кўнглидаги ўзгаришлар бир-бирига боғлиқ кечадиган ва удумлир ана шу уйғунликнинг меваси ҳисобланади.

Инсоният тарихи Одам Ато ва Моно Ҳаво билан бошланган, деган қараш мавжуд. Аслида уларни катта тимсол деб англаш ўринли. Қайсидир маънода Наврўзни биринчи одам ва унинг жуфти билан боғлаб талқин этишда жон бор. Чунки одамзод ер юзиде пайдо бўлибдики, вақтнинг ўтиши, кун-тун, ҳафта, ой, йил тушунчаларининг даврийлигини кузатган, тажрибалари билимга айланган. Йилнинг аввали белгиланган.

Юртимизда куёшининг чиқиш-ботиши, фаслларнинг алмашуви, айнан кун ва тун икки бора 21 март ва 22 сентябр ойлари-

да тенг келиши, кўклам (ёз) ва куз (қиш)нинг боши экани қадим замондаёқ одамларга маълум бўлган. Ана шу тенгликнинг кўкламги, бутун табиат уйғунувчи даврини йилбоши деб белгилаш аниқлашга айланган. Шу сабабли ҳам Наврўз тарихи илк аждодларга бориб тақалади, дейиш мумкин. Тўрт-беш миң йиллик тарихга эга қоятошдаги суратлар, археологик топилмалари, Абу Райҳон Беруний, Маҳмуд Кошғарий, Алишер Навоий ва бошқа олим адиблар асарларида бунга оид далиллар бисёр.

(Давоми 4-бетда) ►

Оқлов

Эзгулик ифодаси

ёки исботини топмаган айбловлар

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Айблов хулосасида ёзилишича, А.Юсупов мансабдор шахс бўла туриб, Х.Маматовнинг "Дамас" русумли автомашинасида махсус рухсатнома-сиз ва патент тўловини тўламасдан ноқонуний равишда йўловчи ташиш билан шугулланаётгани билган ҳолда унга фаолиятини давом эттиришига шариит яратиш берган. Бунинг эвазига Х.Маматовнинг автомашинасидан бир неча марта бепул фойдаланиб, ундан пора тариқасида 150 минг сўм ва 2400 сўмлик саккиз дона қовун олган.

Бундан ташқари А.Юсупов Зомин тумани марказидаги бозорда савдо фаолиятини амалга ошириш учун тегишли ҳужжатларни расмийлаштирмасдан гурuch сотаётган Б.Сиддиковдан 8 минг 750 сўмлик уч ярим килограмм гурuch, ноқонуний равишда йўловчи ташиш фаолияти билан шугулланган А.Абдуллаевдан йўл варақасини қайтариб бериш эвазига 40 минг, сомсачи Р.Ботировдан 150 минг пора олганига ва "Зомин — Голуб" йўналиши бўйича йўловчи ташийдиган автомашина ҳайдовчилиридан маълум миқдорда ойлик "йиғим" пулини пора тариқасида олишга суиқасд қилганлигида айбланган.

Жиноят ишлари бўйича Жиззах вилояти суди кассация инстанциясининг 2016 йил 3 мартдаги ажримига қўра, биринчи босқич судининг А.Юсуповга нисбатан чиқарилган ҳукми ўзгартирилган ва унга тайинланган озодликдан маҳрум қилиш жазоси саккиз йил муддатга белгиланган.

Олий Мажлис Сенатининг 2012 йил 5 декабрь ва 2013 йил 12 декабрдаги амнистия акти-лариға асосан А.Юсуповга тайинланган озодликдан маҳрум қилиш жазосининг ўталмай қолган муддати учдан бир қисмига қисқартирилган ҳамда у Олий Мажлис Сенатининг 2014 йил 14 ноябрдаги амнистия тўғрисидаги қарори 3-бандига асосан озодликдан маҳрум қилиш жазосининг ўталмаган қисмидан озод қилинган.

Орадан бир неча йил ўтган бўлса-да, адолат ва ҳақиқат юзага чиқишига қатъий ишонган А.Юсупов Олий суднинг жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатига кассация тартибиде шикоят ёзди. Уз навбатида, судлов ҳайъатининг 2020 йил 19 июндаги ажрими билан А.Юсуповга нисбатан чиқарилган кассация инстанциясининг ажрими бекор қилинди ва жиноят иши янгидан қўриш учун юборилди.

Кассация инстанцияси очик суд мажлисида А.Юсупов шикоятдаги ваҳларни қувватлаб, жиноят иши ўзига нисбатан қасддан тўхмат йўли билан уюштирилгани, иш бўйича жабрланувчи деб эътироф этилган шахслардан моддий манфаатдор бўлмагани, улардан пул ёки бошқа нарсаларни талаб қилмагани, гувоҳ ва жабрланувчилар тазик туфайли кўрсатма беришгани, тергов ва судда улар билан юзлаштирилмагани, айбловда қайд этилган жиноятларни содир этмагани сабабли суд ҳукмини бекор қилиб, оқлов ҳукми чиқаришни сўради.

Суд муҳокамасида гувоҳ ва жабрланувчиларнинг кўрсатмалари ҳақиқатни тўлиқ ойдинлаштирди.

Аниқланган ҳолатларга қўра, А.Юсуповнинг зиммасига қўйилган айбловлар фақатгина дастлабки тергов даврида жабрланувчиларнинг А.Юсуповга пора бергани ва бу ҳолатни тасдиқлаш ҳақидаги кўрсатмалари асосланган. Бу бош прокуратура, Олий суд, Миллий хавфсизлик хизмати, Ички ишлар вазирлигининг 2014 йил 23 июндаги "Порахўрлик жиноятлари ҳақидаги ариза ва хабарларни қўриб чиқиш, бу тоифадаги жиноят ишларини тергов қилиш ва судда қўришда қонун талабларига қатъий риоя қилинишини таъминлаш бўйича" Қўшма кўрсатмаси талаблариға зиддир.

Аслида амалдаги қонун талабига асосан аризаларнинг кўрсатмаларида ташқари бошқа объектив далиллар аниқланмаганда жиноят иши қўзғатилиши, шахс қамоққа олиниши, жиноий жавобгарликка тортилишига йўл қўйилмаслиги, айбдорликка оид барча шубҳалар, башарти уларни бартараф этиш имкониятлари тўғридан бўлса, гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчининг фойдасига ҳал қилиниши лозим эди. Бинобарин, шахсга айб эълон қилишга фақат объектив далиллар жамини асос бўлади. Бунда пора берувчи ва у билан боғлиқ шахсларнинг ҳамда айби-га икромлик кўрсатмалари билан чегараланиб қолмасдан, шахсни айблаш учун пора предмети олиниши, қонунлар билан белгиланган тартибда почта-телеграф ва электрон жўнатмалари, аудио ёки видеоёзувлар, телефон ёки бошқа мосламалар орқали амалга оширилган сўзлашувлар аниқлиниши сингари аниқ мезонлар билан асосланганлиги лозим бўлади.

Бироқ жиноят иши ҳужжатларида жабрланувчи ва гувоҳларнинг А.Юсуповга пора берганлик ҳақидаги кўрсатмалари билан ташқари Қўшма кўрсатмада белгиланган шахсга нисбатан айб эълон қилишга асос бўлган объектив далиллар жамини ташкил этувчи бирон-бир аниқ мезон мавжуд эмас. А.Юсупов ўз хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда пора олиш ёки пора олишга суиқасд қилиш жиноятларини содир этганини тасдиқлайдиган ишончга сазовор ва мақбул далиллар тўпланмаган.

Биринчи босқич суди А.Юсуповнинг хизмат мавқеидан фойдаланган ҳолда таъма-гирик йўли билан тақоран пора олиш ва пора олишга суиқасд қилганини ўзида акс эттирувчи рад этиб бўлмайдиган далилларсиз, иш бўйича исботланиши лозим бўлган барча ҳолатларни синчковлик билан ҳар томонлама, тўлиқ ва холисона текширмаган ҳамда ишда юзага келган масалани ҳал қилишда айбланувчини ҳам фож қиладиган, ҳам оқлайдиган ҳолатларни аниқламаган. Жабрланувчи ва гувоҳларнинг пора бергани ҳақидаги кўрсатмалари асосидагина А.Юсуповга нисбатан айблов ҳукми чиқарилган.

Шу сабабли кассация судлов ҳайъати биринчи босқич судининг 2010 йил 8 октябрдан нақд 20 миллиард сўмга чув туширганини эшитган одам ёқасини ушла-ши тайин.

"Global Medxpress Asia" масъулияти чекланган жамияти раҳбари У.Зоиров ва фирибгар И.Ниёзалиев 2018 йил август ойида "Astoria Invest" масъулияти чекланган жамияти раҳбари Б.Насимовнинг Хитойнинг "Zengzhou Dingsheng Machine Manufacturing Co.Ltd" компаниясидан пис-та ёғи ишлаб чиқариш ускунасини сотиб олиб, Қўқон эркин иқтисодий зонасида ишга тушириш ҳақидаги бизнес режасидан хабар топгач, тадбиркорнинг маблағига эга бўлиши режалаштиради.

— АҚШда "Turon Capital Management LLC" деб номланган компани-

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ АҲОЛИГА МУНОСИЪ ШАРОИТ ЯРАТИШ НУҚТАИ НАЗАРИДАН ЎЗГАРАДИ

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Чирчиқ — Тошкент вилоятининг энг йирик бешта шаҳридан бири. Пойтахтга яқинлиги, ишлаб чиқариш корхона-лари кўплиги аҳоли сони ва уй-жойга бўлган талаб ортиб боришига сабаб бўлмоқда.

Шаҳарнинг Шодлик маҳалласида қурилган 4 та 16 қаватли уй аҳолининг ўсиб бораётган талабини таъминлашга қаратилган. Уларда жами 288 хонадон бўлади. Тўрталаси ҳам шу йил фойдаланишга топширилади.

Ушбу уйлар қисқа муддатда қуриб битказилади. Зилзилабардошлиги юқори, замонавий Hi-Tech усулида бунёд этилган. Йўлаклар кенг, ҳар бир йўлакка иккитадан лифт ўрнатилган. Чунки бу уйларда хонадонлар сони кўп. Уйларнинг шифти баланд, газ қувурлари фасад қисмидан ўтган. Бу ёнгин хавфсизлиги жиҳатидан ҳам ишончли. Ҳар бир квартира ёнгин ўчириш тизими ва газ анализаторлари билан таъминланган. Агар газ хиди чиқса, хонадонга келаётган табиий газ оқими автоматик тарзда ўчирилади.

Бу — Тошкент вилоятида қурилган дастлабки 16 қаватли уйлар бўлиб, Чирчиқ шаҳрига янги қиёфа бахш этган. 17 та хонадон ногиронлиги бор ҳамда уй-жойга муҳтож аёлларга, 15 таси ўз соҳасида алоҳида ўрнатилган кўрсатмаётган ёш оилаларга ажратилган.

Президент Шавкат Мирзиёев қурилишининг бориши билан танишди. Шу ерда Чирчиқ шахрини ривожлантириш бўйича бош режа муҳокама қилинди. Янги турар жойлар қуриш, эски уйларни реновация қилиш, бўш турган бинолардан самарали фойдаланиб, Тошкент шаҳридаги айрим ишлаб чиқариш корхоналарини шу ерга кўчириш ҳамда янги лойиҳаларни жойлаштириш бўйича кўрсатмалар берилди.

— Чирчиқни инновацион, инвестицион шаҳар қилиш мумкин. Шунинг учун ҳамма биноларни инвентаризациядан ўтказиш керак. Бу ерда ҳамма инфра-тузилма бор. Автомобиль ва темир йўлларнинг ўтказувчанлигини ошириш, жамоат транспортини ривожлантириш керак. Қулайлик яратилса, аҳоли ҳам, ишбилармонлар ҳам келади, — деди Шавкат Мирзиёев.

Президент Чирчиқ шаҳар иссиқлик таъминот корхонасини ҳам бориб қўрди. Чирчиқ шаҳрида жами 911 та кўп қаватли уйга 14 та қозонхона хизмат кўрсатади. Шулардан бири 1957 йилда қурилган. Бу қозонхона очик тизимда ишлайди. Яъни, шаҳар ичимлик суви тармоғидан сув олиб, уни иситиб, хонадонларга таркатади. Бу ортқича сув ва газ ёқилгиси сарфини юзага келтирётган эди.

Шу боис бу ерда Туркия технология-си асосида янги қозонхона барпо этилмоқда. Ушбу ускуналар автоматлаштирилган тизимда, ёпиқ усулда ишлайди. Бу дегани, сув кимёвий тозаланиб, иситилиб, сўнг кўп қаватли уйларга юборилади. Ушбу усулда сув марказлашган тармоқдан эмас, сизот сувлардан олиниб, ёпиқ тизимда ишлатилади.

Лойиҳанинг қиймати 16 миллион доллардан зиёд бўлиб, Жаҳон банки кредити асосида молиялаштирилади. Янги қозонхонанинг қуввати 75 мегаватт бўлади. Қурилиш ишлари уч босқичда амалга оширилади. Модернизация натижасида шаҳарда 24 километр иссиқлик қувури тортилиб, 175 та кўп қаватли уй, 19 та ижтимоий соҳа объекти иссиқлик тизими билан сифатли таъминланади.

Тадқиқот чоғида шу қалда маълумот берилди. Шаҳардаги 90 километр иссиқлик тармоқларининг 49 километри таъмирталаб экани айтилди.

44 та қозонхонадан 15 таси эскирган. Жорий йилда уларни мукамал таъмирлаш, 4 та локал қозонхона, 28 километр иссиқлик тармоқларини алмаштириш, уйларнинг иситиш тизимларини ўзгартириш кўзда тутилган. Булар бўйича тақдимот қилиниб, молиялаштириши ҳал этиш ва куз-қиш мавсумидаги ишларни якунлаш юзасида кўрсатмалар берилди.

Тошкент вилоятининг 7 та шахри ва туман марказларидаги 4 минг 948 та кўп қаватли уйга иссиқлик етказиб бериш масаласи ҳам муҳокама қилинди. Ҳозирги кунда бу уйларнинг 48 фоизи иссиқлик манбаига уланган. 343 километр иссиқлик тармоқлари таъмирталаб. 133 та қозонхонадан 69 тасини

янгилаш зарур.

Президент одамлар бу йил қишдаги каби совуқда қийналмаслиги учун қозонхоналарни босқичма-босқич янги тизимга ўтказиш юзасидан топширил берди.

Президент Чирчиқ шаҳрига ташрифи чоғида Ифтихор маҳалласига кириб қўрди. Кўп қаватли уйларда яшаётган одамлар билан суҳбатлашди.

Давлат раҳбарининг маҳалларани айлангани бу гал ҳам аҳолининг қўлини кўтарди. Одамлар очик юз билан Президентга пешовч қикди. Кимдир саломлашишга, кимдир ўз муаммосини айтишга ошқикди.

— Чирчиқ бир пайтлар донғи кетган шаҳар эди. Охири вақтларда анча "чарчаб" қолганди. Бу деганим, труба-лари эскирган, иссиқлик тизими "чарчаган", сув тақчил, кўчаларни ёритиш йўқ. Тегирмон навбати билан дегандек, энди бу ерда ҳам барча шароитларни яратамиз. Саноатни кўтариш, иш жой-лари очил, йўлни, иссиқлик таъминоти-ни яхшилаш бўйича катта ишларни бошлаяпмиз, — деди давлат раҳбари.

Шавкат Мирзиёев ҳудуддаги муам-моларни, аҳолининг талаб ва истакла-рини сўради. Ифтихор маҳалласидаги учрашувда тадбиркорлик қилмоқчи бўлган йигитга ер ажратиш бўйича ша-ҳар ҳокимиға кўрсатма берди. Прези-дентни қўришни орзу қилиб, давлат раҳбари олдиға чиққан болақайни ба-риға босиб суратға тушди.

Президентимиз "Лола" маҳалласида ҳам бўлди. Давлатимиз раҳбари маҳал-ла раиси, нуронийлар ҳамроҳлигида 35-уйдаги ижтимоий ҳимоятга муҳтож оила-ға кириб, хол-аҳвол сўради.

"Лола" маҳалла фуқаролар йиғи-мида қарийб 3 минг нафар турли миллат вакиллари яшайди. Маҳалла аҳли иж-тимоий ҳимоятга муҳтож оилаларға ало-ҳида ғамхўрлик кўрсатади.

"Темир дафтар", "Аёллар дафтари", "Ёшлар дафтари"ға кирганларни иш билан таъминлашга ҳудуддаги 6 та тадбиркорлик субъекти ҳам ҳисса қўшапти. Жорий йилда бу ерда яна 2 та лойиҳа амалға оширилади.

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Шу маънода айна кунларда Парламент куйи палатасида кўриб чиқилаётган "Давлат бо-жи тўғрисида"ги қонунға ўз-гартиш ва қўшимчалар кири-тишни назарда тутувчи қонун лойиҳаси муҳим аҳамиятға эға.

Хусусан, ушбу лойиҳа билан амалдаги қонуннинг 11-модда-сиға кирийтилаётган ўзгарти-ришларға қўра, нотариал ҳара-катлар амалға оширилганда давлат божини тўлашдан озод этилаётганлар тоифасиға — Ўзбекистон Республикаси ва чет давлатлар ҳудудида табиий ва техноген хусусиятли фав-қулдда вазиятлар, шу жумла-дан, маийши тусдаги офатлар, яъни турур ва нотурур жойинг ёнгини ёки кулаши, транспорт воситасининг ёнгини юз бер-гани оқибатида жабрланган жисмоний шахслар киритил-ган.

Бундай шахсларға ҳужжат-

Моҳият

Офатлардан жабр кўрганлар

давлат божини ва консуллик йиғимидан озод қилинмоқда

ларнинг дубликатлари, кў-чирма нусхалари ва нотариал ҳаракатларни рўйхатға олиш реестридан қўчирмалар давлат божини берилиши белгилан-моқда.

Шунингдек, ушбу қонуннинг 13-моддаси "Миграция ва фу-қароликни расмийлаштириш соҳасидаги ҳужжатларни расмийлаштириш ва бериш-да давлат божини тўлашдан озод қилиш", деб қайта ном-ланмоқда. Бундан мақсад дав-лат божи ва консуллик йиғими-дан озод қилинган шахслар то-ифасини кенгайтиришдир.

Шу моддаға қўшимча ҳам киритилмоқда. Унга асосан,

офатлар юз бергани оқибати-да жабрланган жисмоний шахсларға:

- **Ўзбекистон Республикаси фуқароси (биометрик паспорти);**
- **Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшов-чи чет давлат фуқаросига ва фуқаролиги бўлмаган шахс-ға (яшаш учун рухсатнома) ID-картаси;**
- **Ўзбекистон Республикаси фуқаросининг хорижға чиқиб биометрик паспорти;**
- **Ўзбекистон Республикаси ҳудудида доимий яшов-чи фуқаролиги бўлмаган шахсининг хорижға чиқиб**

биометрик ҳаракатланиш ҳужжати;

● **Ўзбекистон Республикаси ҳудудида вақтинча бўлиб турган чет давлат фуқаросиға ёки фуқаролиги бўлмаган шахсға паспортнинг ёки унинг ўрнини босувчи ҳуж-жатнинг йўқолгани ҳақидаги маълумотномани ҳамда Ўзбекистон Республикасиға тақлиф қилиш тўғрисидаги ҳужжати такрорий берган-лик учун улар давлат божи-ни тўлашдан озод қилиниши белгилаб қўйилмоқда.**

Шу билан бирға, қонуннинг 14-моддасиға ҳам қўшимчалар киритилмоқда.

Маҳалла раиси Муборак Абдураҳи-мова Президентға ҳудудда икки ярим йилдан буён жиноятчилик қайд этилма-ганини айтди.

Президент йўл-йўлақай меҳнат фах-рийлари билан ҳам самимий суҳбат-лашди. Улар мамлакатимиздаги тинч-лик-осойишталик, Чирчиқ шаҳридаги ўзгаришлардан мамнун эканини айтиб, дуолар қилди.

Президент Шавкат Мирзиёев Юқори Чирчиқ туманидаги "Евро Глобал Ин-вест" масъулияти чекланган жамияти фаолияти билан танишди.

Бугун юртимизда қурилиш кўлами кенг. Шу боис янгича дизайндаги те-мир-бетон материалларига талаб юқори.

Ўтган йили декабрда иш бошлаган "Евро Глобал Инвест" корхонаси йи-рик йиғма темир-бетон панеллари тай-ёрлашға ихтисослашган. Мазкур лойи-ҳанинг умумий қиймати 40 миллион евро. 7 гектарлик ишлаб чиқариш май-донига Италия, Германия ва Австрия-дан замонавий линиялар келтириб ўрнатилган.

Корхона маҳсулотлари жаҳон стан-дартлариға мос. Мазкур қурилиш ма-териаллари ишлатилган уйлар таннар-ҳи бошқаларға нисбатан 30 фоиз ар-зон бўлади. Маҳсулотлар рангли қилиб тайёрланиши ҳам мумкин.

Кластер усулидаги корхона йилиға 500 минг куб метр бетон маҳсулотлар ишлаб чиқариш, 1 миллион тонна тош майдалаш, яна шунча асфальт тайёр-лаш қувватиға эға. Бу ерда, шунингдек, ички ва тақчи эшικлар, дереза рома-ли, мебеллар ҳам ясалмоқда.

Давлатимиз раҳбари материаллар ишлаб чиқариш ва қурилишнинг тўлиқ "занжири"ни ташкил этиб, уй-жойлар нарҳини янада арзонлаштириш, кўпроқ ёшларни ишға жалб этиш зарурлиги-ни тасдиқлади.

— Шундай кластерларни бошқа ҳу-дудларда, Самарқанд ва водий вилоят-ларида ҳам кўпайтириш керак. Қури-лишда энг муҳими нарх, сифат ва муд-дат. Шунинг учун рақобатбардош қури-лиш материаллари тури кўп бўлса, нарх-наво арзонлашади. Бу корхонада малакали муоассасислар тайёрлаш учун марказ ташкил этиш керак, — деди Президент.

Корхонада айна пайтда 850 нафар ишчи меҳнат қилади. Йил якуниғача иш ўринларини 1 минг 500 таға етказиш режалаштирилган.

Шу ерда 2021-2022 йилларда То-шкент вилоятида амалға ошириладиган инвестиция лойиҳалари тақдимоти ўтказилди.

ЎЗА

Яъни офатлар натижасида жабрланган жисмоний шахс-лар уларнинг йўқотилган ёки яроқсиз ҳолға келган қонунда белгиланган ҳужжатларини тиклаш чоғида, шунингдек, уш-бу ҳужжатларнинг қўчирма нус-хаси, дубликати ҳамда улар-нинг мавжудлиги ҳақида маълумотномалар Ўзбекистон Рес-публикасининг хориждаги дип-ломатик ваколатхоналари ёки консуллик муассасалари томо-нидан талаб қилиб олинганда консуллик йиғимини тўлашдан озод қилиниши тақлиф этил-моқда.

Мазкур нормаларнинг қо-нунчилигимизда акс эттирили-ши ижтимоий адолат ва одил-лик тамойиллариға тўлиқ мос келади. Энг муҳими, бу янги-ликларнинг барчаси инсон ман-фаатлариға хизмат қилади.

Фирдавс ШАРИПОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Жиноятға жазо муқаррар

Фириб

сўмлик маблағини осонгина қўлга қиритади.

Бироқ фирибгар ҳамтовоқлар бу билан қаноатланмайди. Улар яна Баҳромжонни аврашға тушади:

— Биз ҳам банкдан кредит олиб, Ўзбекистонға АҚШдан тиббиёт ан-жомларини олиб келмоқчимиз. Шунинг учун бирорта мулкнигини гар-ровға қўйиб турсангиз, сизға ўша мулкнигини даромади билан қайта-рамиз...

Хитойдан ускуна келишини сабр-сизлик билан кутаётган Б.Насимов бу таклифға ҳам розилик билдиради. Шундан сўнг "Asia Alliance Bank"дан "Global-Medxpres Asia" МЧЖға 4.300.000.000 сўм миқдорда кредит ажратилиши учун ўзининг таъсисчи-лигидаги "Qoqon Farm Zavodi" масъу-лияти чекланган жамиятига тегишли қиймати 1.500.000 АҚШ долларига тенг бўлган 4 та тиббиёт синтети ла-боратория дастгоҳини гаровға қўяди.

доллари "Turon Capital Management LLC" компанияси ҳисоб рақамиға ўтказилади.

Шартномаға мувофиқ бу пул "Zengzhou Dingsheng Machine Manufacturing Co.Ltd" компанияси ҳисобига ўтказилиши керак эди. Аммо фирибгарлар бундай қилиш-майди. Бундан беҳабар Баҳромжон Насимов ускунани етказиб беришни тезлаштиришни сўраб, Умарбек ва Ирисбойни кистай бошлади. Шун-да фирибгарлар ускуна пули тўлиқ ўтказиб берилмаса, хитойликлар уни юрмаслигини маълум қилиб, қол-ган йиғирма беш фоизлик маблағни ҳам беришни талаб қилишади. Иши тезроқ битишини истаган тадбиркор бу гапға лаққа ишонади. Натижада 2018 йил 15 ноябр кун 510.992,97 АҚШ долларини ҳам "Turon Capital Management LLC" компанияси ҳисоб рақамиға ўтказиб беради. Натижада фирибгарлар унинг 17.000.000.000

